

عنوان مقاله:

مروری بر سازه های متداول معماری سه قرن اول هجری قمری درایران باتاکید بر بناهای (مسجدتاریخانه دامغان، مسجدجامع فهرج، مقبره امیراسماعیل سامانی، مسجدشیخی ها و مقبره ابودجانه)

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، محیط زیست و کشاورزی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

محمد امینی

خلاصه مقاله:

هنر معماری یکی از مهمترین فعالیتهای ایرانیان است که در طول دورانهای متفاوت، تحولات بسیاری را به خود دیده است. اگر چه در ایران، اولین نمونه های معماری پس از اسلام در منطقه خراسان شکل گرفت و به همین دلیل به سبک خراسانی معروف گردید ولی برخی پژوهشگران مانند استاد پیرنیا، تعدادی از آثار این دوران مانند مقبره امیر اسماعیل سامانی را نیز متعلق به سبک رازی میدانند. شیوه خراسانی از قرون اولیه دوره اسلامی در ایران و در دوره های صفاریان، سامانیان و غزنویان تا پیدایش دیلمیان معمول بوده است. از مساجد این سبک میتوان به مسجد تاریخانه دامغان، جامع فهرج یزد، مسجد شیخی ها، و مقبره ابودجانه اشاره کرد. در این سبک، مساجد همانند آنچه در صدر اسلام مشاهده میشود با فرم شبستانی یا چهلستونی بنا می گشتند. فرضیه اصلی این پژوهش عبارت است از اینکه معماری بناهای ایجادشده در سه قرن اول هجری اگرچه پس از دوران اسلامی به وجود آمده اند ولی از لحاظ سبک و سیاق ادامه دهنده معماری دوران ساسانی میباشد. هدف اصلی این پژوهش بررسی معماری بناهای سه قرن اول هجری هست. دراین راستا اهداف فرعی دیگری نیز مطرح می گردد که میتوان به تطبیق معماری بناهای سه قرن اول هجری با معماری دوران ساسانی و همچنین معرفی تعدادی از بناهای ساخته شده در این دوران پرداخت. مقاله به روش توصیفی تحلیلی نگاشته شده و اطلاعات گردآوری شده بر اساس مقالات و کتب معتبر و علمی مطالعه وانجام گرفته است. نتایج به دست آمده از این پژوهش مؤید این امر است که بناهای ساخته شده در سه قرن اول هجری همچنان ادامه دار معماری ساسانی میباشد، از دلایل این امر میتوانیم از مواردی همچون قوس های استفاده شده در سبک خراسانی که با فرم بیضی و تخم مرغی می باشند را در نمونه های پیشین آن در کاخ های ساسانی یعنی فیروزآباد و طاق کسری مشاهده نماییم. به طورکلی، معماری در این دوران بسیار ساده و خالی از هرگونه تکلف است و مصالحی که در این بناها به کاررفته ساده و ارزان قیمت میباشد.

کلمات کلیدی:

معماری ایرانی، معماری اسلامی، سه قرن اول هجری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1170259>

